

KWARTETSPEL

over diversiteit in gezinnen

voor groep
3 t/m 8

Basisonderwijs

- Spelitleg
- Lesbrief
- Kwartetkaartjes

© Stichting School & Veiligheid | illustraties: Loes Faber

Speluitleg

Met wie woon jij?

KWARTETSPEL

In het kwartet *Met wie woon jij?* maken kinderen op een speelse manier kennis met verschillen in thuissituaties en diversiteit in gezinsvormen. Spelers verzamelen negen verschillende gezinnen bij elkaar waaronder een multiculturele familie, een alleenstaande vader en een gezin met twee moeders.

Kwartetten

Het kwartet *Met wie woon jij?* speel je in groepjes met échte kaarten of online met de hele klas. Om 'ouderwets' te kwartetten print je pagina 6 t/m 9 (het liefst op dik papier) en knip je de kaartjes uit. Wil je het spel met de hele klas tegelijk spelen? Ga dan naar Kwartool.nl en selecteer het kwartet *Met wie woon jij?*

Aantal spelers

Een kwartet speel je meestal met drie tot acht spelers. Verderop staat uitleg bij een variant met twee spelers.

Doel

Een set van 4 bij elkaar horende kaarten heet een kwartet. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk setjes van vier kaarten te verzamelen. Door goed op te letten bij andere beurten kun je achterhalen wie welke kaarten (niet) heeft. Degene met de meeste kwartetten heeft gewonnen.

Vorbereiding

Alle kaarten worden goed gehusseld en opgedeeld onder de spelers. Het kan dus zijn dat sommige spelers hierdoor 1 kaart meer hebben dan anderen. Houd geheim welke kaarten je hebt. Grote mensen houden alle kaarten in één hand; kinderen zetten ze soms in een speciale kaartenhouder of 'verstoppert' ze achter een barricade tussen hen in.

Kwartet met 2 spelers en blinde stapel

Bij het verdelen van de kaarten leg je een derde deel ondersteboven op een stapel. Het spel verloopt zoals hiernaast beschreven, maar als iemand een kaart vraagt die de ander niet heeft, dan krijgt degene in plaats daarvan een kaart van de stapel als afsluiting van zijn beurt.

Het spel

- Een willekeurige speler begint: bijvoorbeeld degene met het grootste gezin of met de oudste opa.
- Ben je aan de beurt vraag dan één van de andere spelers een kaart die je zelf niet hebt. Het moet wel een kaart zijn van een kwartet waarvan je zelf minimaal een kaart bezit.
- Noem de naam van het kwartet (bijvoorbeeld 'Beethovenlaan 31') en vraag naar de kaart die je wilt hebben (bijvoorbeeld 'vader Ali'). Als de gevraagde speler die kaart heeft, dan moet diegene deze afgeven.
- Ben je aan de beurt dan mag je net zo lang doorgaan met vragen totdat iemand de gevraagde kaart niet heeft. Dan is je beurt voorbij. De speler aan wie het laatst een kaart is gevraagd, krijgt dan de beurt.
- Heeft de speler een kwartet compleet? Dan is de beurt aan diegene die het laatst een kaart heeft afgestaan.
- Het spel is afgelopen als alle kwartetten compleet zijn.

"Mag ik van jou, van de Beethovenlaan 31, vader Ali?"

Lesbrief

Met wie woon jij?

KWARTETSPEL

Deze lesbrief geeft je een aantal ideeën voor leeractiviteiten bij het kwartet spel *Met wie woon jij?*

Lesideeën

Opdracht Gezinsvormen (groep 3 t/m 8)

Laat leerlingen in groepjes van vier of vijf leerlingen kwartetten. Laat ze daarna onderstaande vragen beantwoorden en bespreek de antwoorden klassikaal.

- Bekijk de gezinnen van het kwartet. Welke verschillen zien jullie tussen de gezinnen?
- Lijkt één van deze gezinnen op die van jullie? Welke is dat en waarom?
- Woont er iemand van jullie in een ander soort gezin die niet in het kwartet zit? Hoe ziet dit eruit?

Als je het kwartet spel met de hele klas speelt (via Kwartool) bespreek dan klassikaal:

- Wie herkent zich in één van de gezinnen uit het kwartet?
- Woont er iemand in een ander soort gezin? Wil je vertellen hoe het er uit ziet bij jou thuis?
- Worden er gezinnen in het kwartet genoemd die niet in onze klas zitten? Wie kent een voorbeeld, misschien uit je eigen straat?

Laat leerlingen in de bovenbouw informatie opzoeken over gezinnen aan de hand van onderstaande vragen. Kies een vorm waarin de leerlingen de informatie presenteren; een presentatie aan de klas, een video/vlog, een verslagje of werkstuk.

- Welke soorten gezinnen zijn er?
- Wat kun je allemaal vinden over de verschillende gezinsvormen die er zijn?
- Zijn er verschillen tussen culturen en landen hoe mensen thuis wonen?
- Hoe woonden mensen vroeger in Nederland samen? En hoe denk je dat gezinnen er in de toekomst uitzien?

Leerdoelen

Kinderen leren via *Met wie woon jij?* over verschillende gezinsvormen en diversiteit in onze samenleving. Ze leren over verschillen en spelenderwijs ontdekken ze dat het bij iedereen thuis anders is. Ook in de klas is ieders situatie uniek!

Met een les over *Met wie woon jij?*:

- **Werk je aan positieve groepsvorming.**
Door met elkaar te praten over thuissituaties, leren kinderen elkaar beter kennen en begrijpen. Leerlingen raken meer bij elkaar betrokken.
- **Werk je aan het leergebied 'Oriëntatie op jezelf en de wereld'.**
en waarin o.a. (soorten) gezinnen, familie, (seksuele) diversiteit, culturele en etnische verschillen, respect wordt genoemd.
- **Geef je invulling aan burgerschapsonderwijs.**
Daarbij gaat het ook over het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen, in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid.
- **Werk je aan de sociale veiligheid.**
Je zorgt dat praten over iets persoonlijks en het bespreken van lastige onderwerpen in de klas op een respectvolle manier en in een veilige setting gebeurt.

Lesbrief

Met wie woon jij?

KWARTETSPEL

Woordspin (groep 3 t/m 8)

Maak met de kinderen samen een woordspin of laat ze individueel of in kleine groepjes een woordspin maken. Noteer waar je aan denkt bij 'thuis' of 'gezin'? Bespreek de woordspin met de klas.

Speel het kwartet *Met wie woon jij?* met de klas (via Kwartool) of in groepjes van 4-5 leerlingen.

Bekijk na afloop van het spel de woordspin en vraag leerlingen: zijn er dingen die je er nog bij wilt zetten?

- Of laat kinderen tekenen hoe het er thuis uitziet. Wie woont er allemaal in huis? Vergeet de huisdieren niet.
- Laat ook iets van jezelf zien. Hoe ziet jouw gezin er uit? Of hoe zag jouw gezin er vroeger uit?

Kleurplaat (groep 1 t/m 5)

De kleurplaten die horen bij het kwartet *Met wie woon jij?* kun je downloaden via www.gendi.nl, of klik hieronder.

- [Kleurplaat 'Iedereen is anders'](#)
- [Kleurplaat 'Gezin met twee moeders'](#)
- [Kleurplaat/poster met fotoframe 'Met wie woon jij?'](#)

EXTRA Lesideeën

Interview en 'speeddate' (groep 5 t/m 8)

Laat leerlingen in tweetallen elkaar interviewen over hun thuissituatie. Laat eventueel in een klassikaal rondje de ene leerling aan de klas vertellen over de thuissituatie van de ander.

Of maak twee rijen en laat leerlingen elkaar bevragen over hun thuissituatie. Na een bepaalde tijd (ongeveer 2 minuten) klinkt een signaal en draait één rij door van plek. Geef leerlingen voorbeeldvragen mee die ze elkaar kunnen stellen:

- Met wie woon jij?
- Heb je een huisdier?
- Hoe ziet je huis er uit?
- Wat is je lievelingsplek thuis?
- Wat is het lekkerste eten dat jullie thuis eten?

Portret 'Mijn thuis' (groep 1 t/m 8)

Laat leerlingen een portret van hun thuissituatie maken.

- Vraag ze een foto mee te nemen van hun thuis. Print de poster/kleurplaat met fotoframe 'Met wie woon jij?' (pdf) uit. Laat leerlingen de foto opplakken.

Vertellen over thuis (groep 1 t/m 5)

Geef uitleg over wat een gezin is en over de verschillende gezinsvormen die bestaan. Laat leerlingen daarna vertellen over hun 'thuis'. Dat kan aan de hand van iets bijzonders dat ze van huis meenemen. Of laat ze vertellen aan de hand van het portret 'Mijn thuis' of de kleurplaat die ze hebben gemaakt.

Lesbrief

Met wie woon jij?

KWARTETSPEL

Voorbereiding

Voordat je met het kwartet spel of een van de bijbehorende werkvormen aan de slag gaat, is het goed je voor te bereiden. Voor sommige kinderen kan de aandacht voor hun thuissituatie gevoelig liggen. Wees je daarvan bewust. Hier volgen enkele aandachtspunten ter voorbereiding.

Zorg voor veiligheid en respect voor elkaar

Bij het praten over je thuissituatie delen kinderen iets persoonlijks van zichzelf. Dit kan gevoelig liggen. Ook praten over (seksuele) diversiteit in de klas kan best lastig zijn. Maak met de klas afspraken over hoe je respectvol met elkaar praat en zorg als leraar voor een veilige setting. Lees hiervoor de tips op Gendi.nl.

→ [Een veilig gesprek over gender- en seksuele diversiteit](#)

→ [Visual: Stappenplan voor een veilig klassengesprek](#)

Bepaal welke woorden je gebruikt

Bepaal vooraf je woordkeus. Gebruik je 'gezin' of spreek je over 'thuis'. Ouders of volwassenen? Wees je ook bewust van je eigen taalgebruik en uitlatingen. Je hebt tenslotte een voorbeeldfunctie.

Ga na welke situaties spelen in je klas

Liggen er situaties complex of gevoelig bij kinderen of hun ouders? Denk aan gescheiden ouders. Een overleden ouder. Een gezin met twee vaders of twee moeders. Een pleeggezin. Ga na welke extra voorbereiding nodig is en bespreek dit eventueel met de leerling en diens ouders. Zorg dat ook kinderen in lastige thuissituaties op een veilige manier iets van zichzelf kunnen delen. Elk kind wil zich gezien voelen. Respecteer het als een kind niets wil delen.

Betrek ouders/verzorgers

Bepaal op welke manier je ouders wil betrekken. Indien de thuissituaties complex is, kan het prettig zijn voor de ouder(s)/verzorger(s) om te weten dat er een les over de thuissituatie wordt gegeven. Geef ze de ruimte wensen en aandachtspunten kenbaar te maken.

Lessen over gender- en seksuele diversiteit maken dikwijls iets los bij ouders. Informeren van ouders kan ook helpend zijn om onrust te voorkomen.

Bepaal wat je gaat doen en op welke momenten

Speel je het kwartet eenmalig of besteed je op meerdere momenten in het schooljaar hier aandacht aan? Zo kan het kwartet een leuke manier zijn om elkaar beter te leren kennen aan het begin van het schooljaar. Maar je kunt het ook inzetten wanneer je een les wilt geven over (seksuele) diversiteit. Bepaal ook of je het leerlingen zelfstandig laat spelen of altijd onder toezicht van een volwassene.

KWARTET

bloemstraat 23

Vader Tim
Moeder Annebel
Dochter Marloes
Zoon Jip

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

bloemstraat 23

Vader Tim
Moeder Annebel
Dochter Marloes
Zoon Jip

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

bloemstraat 23

Vader Tim
Moeder Annebel
Dochter Marloes
Zoon Jip

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

bloemstraat 23

Vader Tim
Moeder Annebel
Dochter Marloes
Zoon Jip

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

BEEETHOVENLAAN 31

Vader Ali
Moeder Salima
Zoon Achmed
Zoon Abdou

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

BEEETHOVENLAAN 31

Vader Ali
Moeder Salima
Zoon Achmed
Zoon Abdou

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

BEEETHOVENLAAN 31

Vader Ali
Moeder Salima
Zoon Achmed
Zoon Abdou

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

BEEETHOVENLAAN 31

Vader Ali
Moeder Salima
Zoon Achmed
Zoon Abdou

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

delftweg 2

Moeder Janneke
Vader Sam
Dochter Laila
Baby Noa

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

delftweg 2

Moeder Janneke
Vader Sam
Dochter Laila
Baby Noa

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

delftweg 2

Moeder Janneke
Vader Sam
Dochter Laila
Baby Noa

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

delftweg 2

Moeder Janneke
Vader Sam
Dochter Laila
Baby Noa

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

akkerstraat 3

Moeder Sien
Dochter Lola
Zoon Camiel
Zoon Mees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

akkerstraat 3

Moeder Sien
Dochter Lola
Zoon Camiel
Zoon Mees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

akkerstraat 3

Moeder Sien
Dochter Lola
Zoon Camiel
Zoon Mees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

akkerstraat 3

Moeder Sien
Dochter Lola
Zoon Camiel
Zoon Mees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

EELHOORN
STRAAT 55

Vader Klaas
Dochter Femke
Dochter Lien
Papegaai Lorre

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

EELHOORN
STRAAT 55

Vader Klaas
Dochter Femke
Dochter Lien
Papegaai Lorre

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

EKKHOORN
STRAAT 55

Vader Klaas
Dochter Femke
Dochter Lien
Papegaai Lorre

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

EKKHOORN
STRAAT 55

Vader Klaas
Dochter Femke
Dochter Lien
Papegaai Lorre

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

postweg 10

Moeder Monica
Moeder Ilona
Dochter Josefien
Poes Slingertje

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

postweg 10

Moeder Monica
Moeder Ilona
Dochter Josefien
Poes Slingertje

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

postweg 10

Moeder Monica
Moeder Ilona
Dochter Josefien
Poes Slingertje

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

postweg 10

Moeder Monica
Moeder Ilona
Dochter Josefien
Poes Slingertje

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

Loodsweg 35

Vader Paul
Vader Thomas
Zoon Sem
Zoon Rick

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

Loodsweg 35

Vader Paul
Vader Thomas
Zoon Sem
Zoon Rick

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

Loodsweg 35

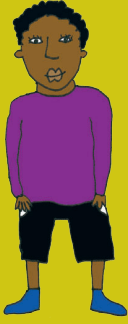

Vader Paul
Vader Thomas
Zoon Sem
Zoon Rick

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

Loodsweg 35

Vader Paul
Vader Thomas
Zoon Sem
Zoon Rick

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

POLDERWEG 72

Moeder Aaf
Oma Fiep
Zoon Mark
Wandelende tak Takkie

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

POLDERWEG 72

Moeder Aaf
Oma Fiep
Zoon Mark
Wandelende tak Takkie

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

POLDERWEG 72

Moeder Aaf
Oma Fiep
Zoon Mark
Wandelende tak Takkie

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

POLDERWEG 72

Moeder Aaf
Oma Fiep
Zoon Mark
Wandelende tak Takkie

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

MOESSTRAAT 587

Moeder Jans
Lieselot bij moeder Jans
Vader Kees
Lieselot bij vader Kees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

MOESSTRAAT 587

Moeder Jans
Lieselot bij moeder Jans
Vader Kees
Lieselot bij vader Kees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

MOESSTRAAT 587

Moeder Jans
Lieselot bij moeder Jans
Vader Kees
Lieselot bij vader Kees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber

MOESSTRAAT 587

Moeder Jans
Lieselot bij moeder Jans
Vader Kees
Lieselot bij vader Kees

© Stichting School & Veiligheid | Illustraties: Loes Faber